



SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Zapis stenograficzny**  
**(1706)**

189. posiedzenie  
Komisji Samorządu Terytorialnego  
i Administracji Państwowej  
w dniu 3 sierpnia 2010 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o dowodach osobistych (druk senacki nr 939, druki sejmowe nr 2917, 3199 i 3199-A).

*(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 03)*

*(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Mariusz Witeczak)*

**Przewodniczący Mariusz Witeczak:**

Witam serdecznie państwa.

Rozpoczynamy kolejne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Witam pana ministra Kołodziejczyka. Witam pana posła Wójcika, który zajmował się tą ustawą w Sejmie.

Szanowni Państwo, mamy do rozpatrzenia ustawę o dowodach osobistych. Ta ustawa niewątpliwie jest dokumentem prowadzącym nas do bardzo nowoczesnych rozwiązań, jeżeli chodzi o standardy posługiwania się różnymi danymi, które będą w tym dokumencie ulokowane.

Ponieważ wszyscy mieli okazję wcześniej zapoznać się z uzasadnieniem ustawy i z istotą sprawy, bardzo bym prosił pana ministra o syntetyczne przedstawienie, dosłownie w kilku zdaniach, najważniejszych kwestii dotyczących ustawy o dowodach osobistych. Potem wypowie się Biuro Legislacyjne i otworzymy dyskusję.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić komisji opracowany przez rząd RP projekt ustawy o dowodach, przyjęty przez Sejm 23 lipca. Celem przedkładanej regulacji jest stworzenie takich warunków prawnych, które umożliwiłyby obywatelom korzystanie z dobrodziejstw nowoczesnych technologii i usprawnienie realizacji procesów administracyjnych. By osiągnąć ten cel, wymagane jest stworzenie mechanizmu uwierzytelniania obywatela w sieci internetowej, w świecie elektronicznym. Chodzi o to, żeby podejmowane czynności administracyjne były adresowane do osób, które mają interes prawny, interes faktyczny i których tożsamość jest rozpoznawana przez administrację.

Projekt ten zawiera uregulowania zapewniające wiarygodność tych dokumentów zgodnie z istniejącymi standardami międzynarodowymi. Ponadto przewiduje integrację rejestrów publicznych, co jest drugim krokiem, drugim mechanizmem, po stworzeniu mechanizmu uwierzytelniania w sieci, który ma na celu usprawnienie działania admi-

---

nistracji. Dzięki integracji rejestrów będzie możliwe zaprzestanie wymagania od obywateli rozlicznych zaświadczeń, poświadczeń itd. Oprócz tych funkcji, które są związane z samym dowodem, a więc tego, że będzie on zawierał potwierdzenie tożsamości, są wprowadzone tym projektem inne dodatkowe usługi. Na przykład posiadacz dowodu osobistego będzie mógł się uwierzytelniać w systemach teleinformatycznych i podmiotów publicznych, potwierdzać autentyczność samego dokumentu, mając dostęp do tych systemów i rejestrów. Będzie także mógł podpisywać dokumenty elektronicznym podpisem osobistym zawartym w tym dowodzie, czyli przepisy tej ustawy likwidują barierę, głównie finansową, która istnieje w ustawie o podpisie elektronicznym.

Przewidujemy, że wydawanie tych elektronicznych dowodów osobistych będzie, tak jak do tej pory, zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i będzie wykonywane przez gminy. Pewnym istotnym novum jest odmiejszczenie usługi. Do tej pory składało się wniosek w gminie, na terenie której się zamieszkiwało, było się zameldowanym, a teraz będzie można to zrobić w dowolnym organie gminy, co jest efektem tego scentralizowanego systemu rejestrów państwowych. Wiele wniosków będzie też można złożyć w postaci elektronicznej.

Ważnym rozwiązaniem jest pozostawienie miejsca w pamięci tego chipa umieszczonego w elektronicznym dowodzie osobistym z przeznaczeniem na inne zastosowania, w tym głównie wykorzystanie tej karty jako karty ubezpieczenia zdrowotnego. Stosowny zapis ustawy przewiduje dla ministra zdrowia możliwość zagospodarowania przestrzeni pozostawionej w dowodzie osobistym.

I ostatnie dwie sprawy, już techniczne, związane ze zmianą plastikowego dowodu na nowy, elektroniczny. Otóż nie przewiduje się masowej wymiany wszystkich dowodów osobistych. Zmiana dowodów osobistych będzie następowała sukcesywnie w miarę utraty ważności przez dowody osobiste plastikowe wydawane od roku 2001. Koszty wydania nowych dowodów osobistych nie będą obarczały kieszeni obywatela. Opłata za dowód będzie ponoszona z budżetu państwa.

Chciałbym też powiedzieć – witam pana posła Wójcika – że ta ustawa była procedowana w Sejmie w bardzo krótkim czasie, bardzo intensywnie. A dzięki bardzo dobrej współpracy z komisją sejmową, z podkomisją powołaną do prac w tej sprawie dobry rządowy projekt uległ jeszcze znaczącej poprawie. Mam nadzieję, że przedstawiony dzisiaj wspólny produkt rządu i Sejmu znajdzie uznanie u państwa senatorów. Dziękuję bardzo.

### **Przewodniczący Mariusz Witczak:**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Chciałbym jeszcze bardzo serdecznie powitać pana senatora Michała Boszkę, który po tym, jak został wybrany w wyborach uzupełniających do Senatu, zapisał się do naszej komisji, został przez Senat do tej komisji powołany. Tak że bardzo serdecznie witamy w komisji samorządu pana senatora, samorządowca z praktyką, Cieszymy się z tego wyboru.

Panie Ministrze, ponieważ mieliśmy okazję wcześniej analizować tę ustawę, to warto przy tej okazji jeszcze powiedzieć, że zaproponujemy pewną poprawkę – wolno nam to zrobić na tym etapie – która przesunie wejście w życie tej ustawy z 1 stycznia na 1 lipca. Jest to związane z kwestiami notyfikacyjnymi w relacji z Unią Europejską. Prosiłbym, żeby pan minister także o tym powiedział kilka słów. Od razu chcę zaznaczyć, że to nie jest jakieś szczególne opóźnianie wejścia tego aktu w życie, bo i tak za

kadencji tego rządu, już w przyszłym roku, ta ustawa wejdzie w życie. Z naszej analizy wynika, że podobne problemy mają inne państwa, chociażby Niemcy, jeżeli idzie o przesunięcie w czasie wdrożenia tego dokumentu. On i tak w jakimś sensie będzie pionierskim dokumentem w krajach Unii Europejskiej, ponieważ będzie też miał status dokumentu respektowanego przez inne państwa członkowskie w Unii Europejskiej, będzie można się nim w tych krajach posługiwać i załatwiać wszystkie sprawy związane na przykład z zatrudnieniem, wolnym przepływem ludności itd., itd. Tak więc od razu bym prosił o to uzupełnienie. Mamy przygotowane poprawki, które przesuną wejście w życie tej ustawy – konsekwencją wprowadzenia tego typu przesunięcia będzie jeszcze kilka drobnych zmian artykułów – i ja państwu je tutaj proponuję.

Bardzo proszę, Panie Ministrze, o kilka słów o kwestiach notyfikacyjnych.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Rzeczywiście, tak jak pan przewodniczący powiedział, ustawa o dowodach osobistych i wprowadzenie podpisu osobistego elektronicznego, który pozwala na uwierzytelnianie obywateli w sieci internet, stwarzają swego rodzaju problemy techniczne. Przede wszystkim warto zwrócić uwagę na to, że dowód osobisty jest w strefie Schengen dokumentem podróży. Wprowadzenie warstwy elektronicznej obok istniejącej w dotychczasowych dowodach osobistych warstwy graficznej pozwala osiągnąć wyższy poziom bezpieczeństwa obywateli, dlatego że na przykład zdjęcie umieszczone w warstwie elektronicznej praktycznie uniemożliwia zdarzające się z rzadka próby fałszerstw dowodów. Z kolei fakt nieodpłatnego dostarczania podpisów osobistych elektronicznych budzi obawy centrów, które do tej pory zainwestowały środki prywatne w rozwiązania komercyjne związane z podpisem kwalifikowanym, dlatego zaistniała konieczność notyfikacji rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy w Komisji Europejskiej. Z podobnym problemem, jak już powiedział pan przewodniczący, pan senator Witczak, zetknęli się Niemcy, którzy również odsunęli termin wejścia w życie swojego dowodu osobistego. Stąd warto byłoby rozważyć zmianę w art. 93, który mówi o tym, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. Wydaje się, że kilkumiesięczna procedura notyfikacji uczyniłaby bardziej bezpiecznym wejście w życie tej ustawy od 1 lipca 2011 r., a do tego z całą pewnością udałoby się tę procedurę notyfikacyjną przeprowadzić. Konsekwencją tej zmiany w art. 93 byłyby zmiany dotyczące terminu ważności dotychczasowych dowodów osobistych, wydanych pod rządami starej ustawy, czyli byłyby to zmiany w art. 56 pkt 7, zmiany w art. 88 oraz w art. 91 ust. 1.

To kwestie techniczne. Rozumiem, że będziemy jeszcze dyskutować na ten temat w trakcie dzisiejszego posiedzenia. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Rozumiem, że pan poseł Wójcik chciał zabrać głos.

Proszę bardzo.

**Posel Marek Wójcik:**

Tak jest, dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowna Komisjo! Panie Ministrze!

Nie chcę się odnosić do poprawek przygotowanych przez rząd. Jako poseł sprawozdawca chciałbym powiedzieć, że podzielam zdanie pana ministra, iż to bardzo ważny rządowy projekt ustawy. Rzeczywiście ten nowy dowód osobisty będzie stanowił nową jakość, jeżeli chodzi o możliwość identyfikacji obywateli, ale przede wszystkim zwiększy dostępność administracji publicznej poprzez internet, w związku z czym będzie pomagał Polakom zaoszczędzić czas i pieniądze. Ważniejszymi rozwiązaniami, które są zawarte w ustawie, są oczywiście ta cała warstwa elektroniczna i chip, który będzie zawierał podpis elektroniczny, jak również kwestie odmiejszczenia procedury wydawania dowodów osobistych, co chyba bardzo ułatwiłoby życie Polakom. Kolejna ważna sprawa to otwarcie drogi elektronicznej do załatwiania wszystkich spraw związanych z wydawaniem dowodów osobistych i ewentualnie innymi czynnościami dotyczącymi tych dowodów, jak również zmiana ilości danych, które będą zamieszczane w dowodzie osobistym, rezygnujemy na przykład z takich danych jak kolor oczu czy wzrost. Wydaje się, że te dane rysopisowe są zupełnie w tym momencie niepotrzebne, co więcej, niewłaściwe podanie takich danych może wprowadzać później administrację w błąd. Chciałbym również zaznaczyć, że nowy dowód osobisty, chociaż będzie bardzo zaawansowany technologicznie, będzie wydawany za darmo. Zostaje utrzymana ta zasada, która ma zastosowanie tak naprawdę od 1 stycznia tego roku, w związku z czym wszystkie dowody osobiste, również te z podpisem elektronicznym, będą wydawane za darmo.

Chciałbym również podziękować Biuru Legislacyjnemu z Kancelarii Senatu za pomoc w pracach sejmowych. Chodziło o to, żebyśmy mogli skrócić te prace, a także rozpatrzyć i zgłosić już w drugim czytaniu jak najwięcej uwag, które przygotowuje Biuro Legislacyjne. Taka praca rzeczywiście została wykonana. Muszę przyznać, że zdecydowana większość uwag zgłoszonych przez senackie Biuro Legislacyjne została przyjęta na etapie drugiego czytania; spotkała się z aprobatą ze strony rządu, a później została zaopiniowana pozytywnie przez komisję i przegłosowana przez Sejm.

Chciałbym również zauważyć, że właściwie wszystkie środowiska polityczne zauważyły, iż ta ustawa jest bardzo ważnym aktem prawnym, dlatego udało się uchwalić ją w Sejmie jednomyślnie. Niezależnie od różnych poglądów politycznych był w Sejmie konsensus co do tego, że te nowe dowody osobiste powinniśmy wprowadzać. Pozostaje mi wyrazić nadzieję, że również państwo senatorowie będą przychylnie patrzeć na ten rządowy projekt ustawy, który z pewnością jest ważny. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo. Panie Pośle, dołączam się do tych ostatnich podziękowań i dziękując Biuru Legislacyjnemu, przekazuję głos jego przedstawicielowi.

Proszę bardzo, Pani Mecenas.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Oprócz tych poprawek, uwag, które zostały zgłoszone wcześniej, Biuro Legislacyjne zaproponowało jeszcze propozycje poprawek. Zebrane zostały w pięciu punktach, ponieważ dotyczą określonych zakresów tematycznych.

I tak propozycje poprawek zawarte w punkcie pierwszym mają na celu uwzględnienie w ustawie o dowodach osobistych terminologię terminologii, jaką posługuje się kodeks cywilny, z uwagi na to, że przedmiotowa ustawa posługuje się takimi pojęciami jak „osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych” oraz „nieposiadająca pełnych zdolności do czynności prawnych”, podczas gdy kodeks cywilny rozróżnia „pełną zdolność do czynności prawnych”, „ograniczoną zdolność do czynności prawnych”, a także wyróżnia osoby, które nie mają zdolności do czynności prawnych. Poza tym przedmiotowa ustawa mówi o orzeczeniu sądu o utracie pełnej zdolności do czynności prawnych, a sądy orzekają o ubezwłasnowolnieniu całkowitym lub częściowym, które skutkuje właśnie całkowitym bądź częściowym pozbawieniem osoby fizycznej zdolności do czynności prawnych. Biuro uwzględniło te kwestie i zaproponowało siedem poprawek, ponieważ mniej więcej w siedmiu artykułach występują te uwagi.

Czy mam omawiać następną?

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: Tak.)*

Dobrze.

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: Proszę bardzo krótko omówić wszystkie. Przystąpimy do dyskusji, a później do przyjęcia tych poprawek bądź innego rozwiązania. Dziękuję.)*

Propozycja zawarta w punkcie drugim to poprawka o charakterze ściśle redakcyjnym. Ma na celu usunięcie zbędnego powtórzenia.

Z kolei propozycja w punkcie trzecim ma na celu doprecyzowanie we wskazanych przepisach, iż chodzi o wydanie dowodu osobistego. Są tu dwie propozycje poprawek.

Propozycje zawarte w punkcie czwartym mają na celu po prostu ujednoczenie formy, w jakiej składa się wniosek o wydanie dowodu osobistego, z uwagi na to, że art. 24 ust. 3 przedmiotowej ustawy mówi, iż wniosek składa się w organie dowolnej gminy w formie pisemnej bądź w formie dokumentu elektronicznego. Art. 26 ust. 1 przewiduje taką sytuację, że w przypadku choroby bądź jakiegś niepełnosprawności wnioskodawca może po prostu poinformować gminę o takiej przeszkodzie i złożyć wniosek w innym miejscu. W ust. 2 tego artykułu jest powiedziane, że w przypadku, gdyby się okazało, że taki wniosek jest nieuzasadniony, to wnioskodawcę poucza się o konieczności złożenia wniosku osobiście bądź drogą elektroniczną. W opinii biura należałoby tutaj ujednoczyć tę formę.

Uwaga zawarta w punkcie piątym ma na celu ujednoczenie terminologii, jaką posługuje się ustawa. Jednak na posiedzeniu komisji praworządności i praw człowieka nastąpiło wyjaśnienie ze strony rządowej i w tym momencie biuro by się ograniczyło tylko do propozycji poprawek zawartych w dwóch pierwszych punktach. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos w sprawie ustawy o dowodach osobistych? Bardzo proszę.

Bardzo proszę, pan senator Ortyl.

**Senator Władysław Ortyl:**

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze! Panie Przewodniczący!

Chciałbym zapytać o koszty, jakie będą związane z wymianą tych dowodów. Czy przeprowadzano taką ocenę skutków finansowych? Jak ona się kształtuje? To jest pierwsze pytanie.

I drugie pytanie w tej sprawie. W obecnym momencie, to znaczy już od dłuższego czasu, a nie tylko teraz, samorzady mają finansowane zadania zlecone w 20–30%; różnie to jest oceniane. Czy tym razem to zadanie zlecone będzie właściwie dofinansowane przez rząd? I czy w tym budżecie, który już jest przygotowywany, pan minister zarezerwował stosowne kwoty?

Mam też pytanie związane z faktem niewiązania wydawania dowodów z miejscem właściwym dla zameldowania. Myślę, że to pewien postęp. Ale mam takie pytanie: czy można złożyć wniosek o wydanie dowodu elektronicznie? Jeżeli takie przesłanki by zachodziły, to zapis o niewiązaniu z miejscem zameldowania jest, moim zdaniem, niekoniecznie potrzebny.

I takie pytanie bardzo przyszłościowe. W ramach pewnego instrumentarium, które ten dowód będzie posiadał, jest możliwa certyfikacja identyfikacji. Chciałbym zapytać, czy istnieje możliwość zastosowania tego systemu certyfikacji do blokady pewnych, nie wiem, usług czy dostępu do pewnych rzeczy w przypadku osób niepełnoletnich? Czy taki rozwój tego instrumentarium jest możliwy i czy system jest na to przygotowany?

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, oddaję panu głos, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu**

**w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**Piotr Kołodziejczyk:**

Dziękuję bardzo.

Będę odpowiadał zgodnie z kolejnością pytań zadawanych przez pana senatora.

Całkowity koszt dowodu osobistego powinien się zamknąć w kwocie do 58 zł. Takie były szacunki oceny skutków regulacji na etapie prac wewnątrz rządu. Mam nadzieję, że to koszt jednostkowy. Tak jak już mówiłem wcześniej i jak tutaj podkreślił pan poseł Wójcik, te koszty nie będą obciążały obywatela, który będzie o ten dowód się ubiegał, one w całości będą pokryte z budżetu państwa. Liczymy na to, że dzięki zastosowanym procedurom przetargowym uda się te koszty obniżyć.

Pytanie następne – o relacje rzeczywistych nakładów do kosztów refundacji samorządom wykonywanych przez nie zadań z zakresu administracji rządowej. Ten projekt się tym nie zajmuje. To jest kwestia corocznych dyskusji przy okazji ustawy budżetowej czy w komisji wspólnej rządu i samorządu terytorialnego, dyskusji między rządem czy ministrem finansów a przedstawicielami samorządów. Wtedy się mówi o tym, jakie te koszty rzeczywiście są, jaka jest wysokość subwencji przeznaczanej dla organów gmin za wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej.



Trzecie pytanie. Wniosek elektroniczny będzie można złożyć, zwracam jednak uwagę, że tak czy inaczej trzeba będzie wskazać gminę, w której się odbierze ten dowód. Istotne jest to, żeby w momencie odbioru dowodu, wprowadzania go do obrotu prawnego istniał kontakt między przedstawicielami szeroko rozumianej administracji publicznej a obywatelem, który ten dowód odbiera.

I wreszcie certyfikacja, identyfikacja. Przewidujemy pewne ograniczenia dla osób niepełnoletnich czy na przykład ubezwłasnowolnionych, takich osób, które nie mogą korzystać z pełni praw publicznych. Ustawa o tym mówi. Na przykład nie będzie można wgrać podpisu kwalifikowanego. Zostawiamy w chipie dowodu przestrzeń na wgranie tym osobom, które będą chciały to zrobić, podpisu kwalifikowanego, ale w oczywisty sposób nie będzie to dotyczyło osób niepełnoletnich. Wprowadzone będą również inne mechanizmy, na przykład takie, jak certyfikat ograniczonej identyfikacji. On też pozwoli na takie zerojedynkowe stwierdzanie, czy ktoś jest, czy nie jest uprawniony, na przykład czy jest emerytem lub rencistą uprawnionym do ulg komunikacyjnych. Prowadzimy w tej sprawie rozmowy z ZUS. Mam nadzieję, że to rozwiązanie pozwoli zaoszczędzić sporo pieniędzy również w innych częściach administracji, niekoniecznie związanych stricte z taką klasyczną administracją.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Jeszcze raz pan senator Ortyl. Później pan senator Paszkowski, a następnie pan senator Dajczak.

Bardzo proszę.

**Senator Władysław Ortyl:**

Panie Ministrze, krótkie pytanie uzupełniające. Oczywiście ja się zgadzam, że ustawa nie zajmuje się tym, jakiej wielkości środki są przeznaczane na wszystkie zadania zlecone, ale w końcu wydawanie dowodów jest zadaniem zleconym, prawda? Rozumiem, że w ocenie ministerstwa ten koszt jednostkowy, czyli te 58 zł, jest pokryty w stu procentach? O taką odpowiedź mi chodziło.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Tak, ale teraz jest taka kwestia... Pytanie drugie było takie, czy pan minister albo, szerzej ujmując, ministerstwo, przewiduje, ile osób w 2011 r. wejdzie w wiek pełnoletności i sięgnie po te dowody? Gdy pomnoży się tę liczbę przez 58 zł, będzie wiadomo, ile trzeba zabezpieczyć środków w budżecie, żeby zapewnić te środki samorządom. Czy to zostało dokonane i jaka to jest wielkość? Czy jest znana?

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Bardzo proszę o odpowiedź, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Dowody osobiste nie pojawiają się w polskim systemie prawnym dopiero wraz z tą ustawą. Dowody osobiste istnieją i są wydawane także w obecnym stanie prawnym,

choć mają trochę inną postać. Prawdopodobnie każdy z nas ma w portfolio taki dokument. Oczywiście ten dowód z racji tego, że będzie miał tę dodatkową warstwę elektroniczną, będzie bardziej kosztowny niż dowód nieposiadający tej warstwy, ale obsługa czynności administracyjnych związanych z wydawaniem nowego dowodu osobistego de facto w niczym nie będzie się różniła od tej, którą gminy wykonują w tej chwili. Z uwagi na to, że będzie się odbywało wprowadzanie dodatkowych danych związanych z warstwą elektroniczną, dlatego w ramach specjalnego programu będzie dostarczany do gmin sprzęt, który będzie instalowany na przełomie III i IV kwartału. Ten sprzęt i oprogramowanie w całości będzie finansowane przez rząd ze środków unijnych. Dodatkowo stwarzamy, zwłaszcza w dużych gminach, silosowość, czyli takie rozwiązanie, które umożliwi komunikowanie się z jednego komputera z rejestrem centralnym. Odseparowanie urzędu gminy od reszty systemu informatycznego budziło problemy w wielu gminach, zwłaszcza tych dużych, które budowały systemy zintegrowane. Podjęliśmy takie działanie, że my publikujemy protokoły komunikacyjne po to, żeby te gminy, które chcą zmodyfikować swoje dotychczasowe oprogramowanie służące na przykład ewidencji ludności – to do obsługi dowodów osobistych było dostarczane centralnie – będą mogły taki protokół uzyskać i będą mogły to oprogramowanie zmodyfikować tak, żeby zachować integralność wewnętrznego systemu informatycznego gminy. Pierwsze spotkania z gminami i z przedstawicielami firm produkujących oprogramowanie już się odbyły. Krótko mówiąc, nie chcemy wprowadzać monopolu dla firm, które wygrały przetargi organizowane przez MSWiA w tej sprawie.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.  
Proszę, pan senator Paszkowski.

**Senator Bohdan Paszkowski:**

Panie Ministrze, ja mam konkretne pytanie do art. 38 tejże ustawy. Chodzi o rozdział „Aktywacja, zawieszanie i wznawianie certyfikatów podpisu osobistego oraz ograniczonej identyfikacji”. Art. 38 stwierdza, że wniosek o zawieszenie certyfikatu podpisu osobistego lub certyfikatu ograniczonej identyfikacji składa się, zgodnie z pktm 1, osobiście, w formie pisemnej lub dokumentu elektronicznego na zasadach określonych w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów... itd. ...do dowolnego organu gminy, a zgodnie z punktem 3 – telefonicznie do ministra właściwego do spraw administracji. Moje pytanie dotyczy tego właśnie. Skąd taka dysproporcja? Od gmin wymagamy podpisu elektronicznego lub złożenia osobiście i w formie pisemnej, a do ministra wystarczy tylko zadzwonić i można, jak rozumiem, skutecznie złożyć wniosek o zawieszenie certyfikatu. Na jakiej podstawie państwo będziecie weryfikować, powiedzmy, autentyczność tejże osoby, która zadzwoni i poprosi, żeby jej zawiesić certyfikaty?

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.  
Panie Ministrze, proszę o odpowiedź.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, procedury, które tutaj zaproponowaliśmy, są oparte na procedurach skutecznie już wdrożonych przed wieloma laty w systemach bankowych, w których również stworzona jest telefoniczna możliwość zablokowania utraconej karty. W systemie bankowym fakt zgubienia czy kradzieży karty może narażać właściciela tej karty i posiadacza rachunku bankowego na ryzyko, że ktoś niepowołany w sposób sprzeczny z wolą właściciela będzie rozporządzał jego mieniem. Tak samo tutaj może być, gdy ktoś straci dowód osobisty. A może jeszcze mieć tam zapisane jakieś inne elementy, bo czasem niestety zdarza się ludziom, że zapisują sobie też na karteczce PIN czy jakieś inne elementy umożliwiające komunikację. Po to więc, żeby zapobiec ryzyku – bo obywatel, posiadacz dowodu osobistego może nie mieć dostępu do internetu, kiedy będzie obawiał się, że ktoś nieuprawniony w sposób sprzeczny z jego wolą wykona czynność prawną, która będzie miała jakieś określone skutki – tworzymy w ministerstwie spraw wewnętrznych takie *call center*, czynne, tak jak w systemach bankowych, trzysta sześćdziesiąt pięć dni w roku, siedem dni w tygodniu, dwadzieścia cztery godziny na dobę. I stosować się w nim będzie podobne mechanizmy weryfikacyjne jak w systemach bankowych. Uważna analiza danych, które są zawarte we wniosku, o czym mówi art. 39, pokazuje, że dane zawarte we wniosku o zawieszenie certyfikatu różnią się od danych, które są umieszczone w wersji graficznej dokumentu elektronicznego. Czyli ktoś, kto znajdzie dowód osobisty, nie będzie mógł tego dowodu zablokować, bo nie będzie znał na przykład takich danych jak nazwisko rodowe matki. To też jest stosowane w systemach bankowych. Myślę, że pani senator Rotnicka świetnie to wie, z racji swoich innych niż polityczne kompetencji. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Pan senator Dajczak wyrażał wolę zabrania głosu.  
Bardzo proszę.

**Senator Władysław Dajczak:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, mam pytanie, które dotyczy art. 22. Może pan minister mógłby coś tu wyjaśnić. Chodzi mi o taką sytuację, że minister spraw wewnętrznych może mieć możliwość wyłączenia wykorzystania części lub całości funkcji elektronicznych. Może parę słów o tym?

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Takie syntetycznie, bardzo bliskie...  
Bardzo proszę.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Przepraszam, Panie Ministrze, jeszcze w ramach uzupełnienia tej kwestii zabierze głos pani senator Rotnicka.

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Mikrofon, Pani Senator.

**Senator Jadwiga Rotnicka:**

Panie Ministrze, z pańskiej uprzedniej wypowiedzi rozumiałam, że w tej warstwie elektronicznej, wizualnie niedostępnej, mogą być zawarte różne informacje i nie dla wszystkich jednakowe. Czy ja to dobrze rozumiałam? Nie?

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Bo pan powiedział, że niektórzy zapisują sobie różne rzeczy. Rozumiałam, że może być tak, iż pewne funkcje, pewne elementy mogą być dodatkowo wpisane... Ale odniosłam błędne wrażenie. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Bardzo proszę, oddaję panu głos, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu**

**w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**Piotr Kołodziejczyk:**

Art. 22 nakłada... Można powiedzieć tak. W trakcie debat w Sejmie była dyskusja na ten temat, czy jest to uprawnienie nałożone na ministra spraw wewnętrznych i administracji, czy też raczej, jak ja to interpretuję, obowiązek ministra. Przewidujemy wykorzystanie zaawansowanych kluczy kryptograficznych, które zapewnią wysokie bezpieczeństwo zarówno podpisu osobistego, jak i tych certyfikatów pozwalających uwierzytelniać sam dowód w systemach teleinformatycznych, ale doświadczenie uczy, że ile zabezpieczeń, tylu chętnych do tego, żeby te zabezpieczenia złamać. I w związku z tym jest wprowadzony ten art. 22, na wypadek, gdyby zaistniało uzasadnione podejrzenie, że te klucze kryptograficzne zostały w jakiś sposób złamane, wykradzione i gdyby było ryzyko, że ktoś będzie mógł w sposób niepożądany przez właściciela dowodu ordynować w sieci jakieś działania prawne sprzeczne z wolą posiadacza dowodu. Przepisy art. 22 nakładają na ministra spraw wewnętrznych obowiązek wyłączenia wówczas tej warstwy elektronicznej po to, żeby zabezpieczyć obywateli.

Jeśli można, to doprecyzuję odpowiedź na pytanie pana senatora Paszkowskiego. O co chodziło? Mianowicie przewiduje się, że będą zbierane takie dane, które nie będą umieszczane ani w wersji elektronicznej, ani w wersji graficznej, mające znaczenie wyłącznie kontrolne. I w przypadku, gdy ktoś będzie chciał zgłosić telefonicznie utratę czy będzie chciał zawiesić ten certyfikat w warstwie elektronicznej, odbędzie się to analogicznie do tego, jak to dzieje się w systemach bankowych.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, kto z pań i panów chciał jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Nie widzę już osób, które chciałyby wziąć udział w dyskusji.

Wobec tego przystąpimy do przedstawiania poprawek. Będę prosił pana ministra o krótką ocenę, o pozytywne lub niepozytywne odniesienie się do poprawek, a panią mecenas proszę o ich przedstawianie. Podczas przedstawiania poprawek proszę też zasygnalizować, która została poparta przez komisję petycji i praworządności, dobrze? To taka moja prośba. Bardzo proszę o przedstawianie po kolei poprawek. Później ja zgłoszę poprawkę, którą sygnalizował przewodniczący komisji, pan senator Witczak.

Oddaję głos pani mecenas. Proszę bardzo.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, uwaga pierwsza zawiera siedem propozycji poprawek. Najkrócej można powiedzieć, że mają one na celu uwzględnienie w ustawie o dowodach osobistych terminologii, jaką posługuje się kodeks cywilny. Chciałabym jeszcze tylko dodać, że propozycja ta została poparta przez mniejszość Komisji Praworządności, Praw Człowieka i Petycji.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że odniesie pan się teraz do tych siedmiu propozycji? Tak, Panie Ministrze?

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Tak. I odnoszę się do nich pozytywnie.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Nie wiem, czy dobrze zrozumiałem. Propozycje poprawek od pierwszej do siódmej zawartych w tej pierwszej uwadze biura, która dotyczyła tego, o czym pani mówiła, czyli pewnych orzeczeń sądu, to tylko takie przypomnienie... Wcześniej podlegało to analizie komisji petycji i nie uzyskało akceptacji, teraz jest akceptacja. Rozumiem, że zostały poczynione pewne przemyślenia w tym względzie? Czy dobrze to rozumiem? Chciałbym jeszcze raz uzyskać odpowiedź.

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Tak, te poprawki są racjonalne i rzeczywiście porządkują terminologię używaną w ustawie.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Czyli jest pozytywna opinia wobec tych siedmiu poprawek, które na posiedzeniu poprzedniej komisji nie uzyskały pozytywnej oceny rządowej strony. Tak to należy rozumieć.

Wobec tego, Szanowni Państwo, w uwadze pierwszej jest siedem propozycji poprawek. Rozumiem, że możemy en bloc przegłosować te siedem poprawek.

Przejmuję te poprawki.

Jest też akceptacja rządu.

Kto z państwa jest za przyjęciem siedmiu poprawek zawartych w pierwszej uwadze biura? Proszę o poniesienie ręki. (8)

Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę bardzo, Pani Mecenasa.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Poprawka zawarta w uwadze drugiej ma charakter redakcyjny. Została pozytywnie zaopiniowana przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Rząd pozytywnie ustosunkowuje się do tej poprawki.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Przejmuję tę poprawkę.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę, następne propozycje poprawek.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Poprawka zawarta w uwadze trzeciej ma na celu doprecyzowanie we wskazanych przepisach, iż wniosek dotyczy wydania dowodu osobistego. Również ta propozycja poprawki uzyskała poparcie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: Obydwa jej punkty, tak?)*

Tak, obydwu.

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: Stanowisko rządu...)*

Może jeszcze tylko dodam...

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: Proszę.)*

...że w pktcie 2 dodane wyrazy będą po wyrazie „wniosku” użytym po raz pierwszy. To tylko taka techniczna uwaga. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu**

**w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**Piotr Kołodziejczyk:**

Tak, jest pozytywne stanowisko rządu.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Oczywiście ja tę poprawkę przejąłem.

Przechodzimy do następnej poprawki.

Bardzo proszę.

**Główny Legislator**

**w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu**

**Danuta Drypa:**

Poprawka zaproponowana w uwadze czwartej ma na celu ujednoczenie formy składania wniosku o wydanie dowodu osobistego. Także ta poprawka została pozytywnie zaopiniowana przez poprzednią komisję.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu**

**w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**Piotr Kołodziejczyk:**

Tak, to jest oczywista...

*(Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz: ...oczywistość.)*

...oczywistość.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Ten zwrot już, powiedzmy, klasyk polityczny.

Przejmuję tę poprawkę.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Nikt się nie wstrzymał, nikt nie był przeciw.

Bardzo proszę, Pani Mecenass.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii  
Senatu Danuta Drypa:**

W uwadze piątej są w tej chwili tylko dwie poprawki. Miały na celu ujednoczenie terminologii w zakresie takich słów, jak „cudzy dowód osobisty” bądź „znaleziony dowód innej osoby”. Akurat ta poprawka uzyskała poparcie mniejszości komisji. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Czy mamy rozumieć, że chodzi o propozycję pierwszą i drugą w tym punkcie?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:*

Tak, tak.)

Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

W stosunku do pierwszej i drugiej propozycji jest akceptacja.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Przejmuję poprawkę pierwszą i drugą w punkcie piątym.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (9)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

I to były wszystkie propozycje zgłoszone przez Biuro Legislacyjne.

Ja pozwolę sobie zgłosić propozycję, która ma cztery części, a dotyczy... Motywacją jest to, aby był odpowiedni czas na notyfikowanie w Komisji Europejskiej aktów wykonawczych do ustawy o dowodach osobistych.

Poprawka pierwsza. Art. 56 pkt 7 otrzymuje brzmienie: dane zawarte w ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych dotyczące dowodów osobistych wydanych na podstawie wniosków złożonych od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 30 czerwca 2011 r.

Druga. Art. 88 otrzymuje brzmienie: dowody osobiste wydane przed dniem 1 lipca 2011 r. zachowują ważność do upływu terminów w nich określonych.



Trzecia. Art. 91 ust. 1 otrzymuje brzmienie: z dniem 1 lipca 2011 r. likwiduje się dotychczasową ogólnokrajową ewidencję wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz dotychczasowe gminne ewidencje wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

Czwarta. Art. 93 otrzymuje brzmienie: ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r.  
Pani Mecenasz?

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Ja tylko chciałabym dodać, że te propozycje poprawek zostaną odpowiednio zmodyfikowane zgodnie z tym, jak piszemy poprawki w Senacie, ale treść oczywiście będzie zgodna z tym, co przeczytał pan przewodniczący.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Bardzo dziękuję.  
Panie Ministrze?

**Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji  
Piotr Kołodziejczyk:**

Pozytywne stanowisko rządu.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję.  
Czy kto z państwa senatorów chce zabrać głos w sprawie tych poprawek, które przed chwilą zgłosiłem? Nie.

Wobec tego mam pytanie do pani mecenasz. Czy możemy en bloc przegłosować te cztery poprawki?

Proszę do mikrofonu.

**Główny Legislator  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Danuta Drypa:**

Możemy, jak najbardziej.

**Zastępca Przewodniczącego Stanisław Jurcewicz:**

Dziękuję bardzo.  
Nie ma głosów sprzeciwu.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad poprawkami, które przed chwilą państwu przedstawiłem, zgłoszonych do tej ustawy.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (10)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki zostały przyjęte.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad ustawą wraz z przyjętymi poprawkami przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki. (10)

Ustawa wraz z poprawkami została przyjęta jednogłośnie.

Kto z państwa podjąłby się roli senatora sprawozdawcy?

Może pani senator Rotnicka...

*(Wypowiedź poza mikrofonem)*

O, właśnie taką wolę wyraziła. Bardzo dziękuję.

Czy są głosy przeciwne? Nie ma.

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze, i panu, i osobom towarzyszącym. Dziękuję panu posłowi.

Zamykam posiedzenie.

Jeszcze raz bardzo dziękuję Biuru Legislacyjnemu za pracę.

*(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 51)*



Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851